

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Fritchard Ave. and McGregor, Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial Library City

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Адреса: Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РІК VII.

Ч. 68.

СУБОТА, 6. ЧЕРВНЯ 1925.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, JUNE 6th, 1925.

№ 68.

VOL. VII.

Китай протестує проти чужоземних імперіялістів

ПРОТИЧУЖИНЕЦЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ ВІДБУЛИСЯ В ПЕКІНІ, МУКДЕНІ, ГАНКОВІ, ТСІНГТАО, НАНКІНІ І КАНТОНІ.

Ворожі виступи китайських робітників і студентів спрямовані головним чином проти британських і японських імперіялістів.

ПЕКІН, Китай, 4. червня. — Протичужинецький настрій зростає у всіх частях Китаю. Крім заворушень в Шангаю, ворожість до чужинців розвивається також в Пекіні, Мукдені, Ганкові, Тсінгтао, Нанкіні й Кантоні.

Протичужинецькі маніфестації спрямовані особливо проти Британії і Японії. В Мукдені, Ганкові й Тсінгтао заколоті є переважно індустриального характеру. В Пекіні, Нанкіні й Шангаю провід в протичужинецьких виступах ведуть

студенти. Студенти вручили вчера урядові петицію, в якій домагаються, щоб Китай уневажнив договори з чужоземними державами й скасував екстериторіальність. Пізніше вони хотіли увійти до дільниці, де знаходяться закордонні посольства, однак їх туди не пустили. Також в інших містах поліція з найжорсткішими багнетами стримала їх. Остаточно студенти розійшлися, повторивши свої погрози на адресу Британії і Японії.

БРИТАЙСЬКІ КРУЖЛЯКИ ВЕДУТЬ ДО ШАНГАЮ 1,500 ЖОВНІРІВ.

Шангаю виглядає як озброєний табор. — В нових заворушеннях убито дві особи й багато ранено.

ШАНГАЙ, Китай, 4. червня. — Шангаю був вчера озброєним табором. В двох місяцях прийшло до нових заворушень, під час котрих поліція убила 2 особи а багато інших ранила. Банки стояли замкнені, віконниці в склепах були поцупувані, готелі й склепи перешукують за зброєю, а війська кількох держав, що вислали з кораблів в місто, старалися повернути "порядок".

Китайські студенти, які протестували проти засудження страйкерів в японських школах, відступили з чужинецької

оселі до китайської частини міста, щоб поховати кількох своїх товаришів, що були вбиті під час заворушень. Після похорону студентські промовці закликали китайських робітників, щоб вони уникли сутичок з чужоземними наїздниками, а це з тої причини, що чужинці є добре озброєні, а Китайці з години руками йдуть лише на певну смерть.

Повідомляють, що з Гонг Конг плывуть два британські легкі кружляки, "Карлайл" і "Деспеч", які везуть 1,500 жовнів піхоти.

БРИТАЙСЬКІ МОРЯКИ В ВЕЛИКОМУ ЧИСЛІ ВИСІЛИ В ШАНГАЮ.

Під час заворушень в Шангаю знову убито трох студентів і число всіх убитих дійшло 2. червня до 39.

ШАНГАЙ, Китай, 4. червня. — Британські моряки в великому числі висіли тут вчера на беріг, щоб допомогти здавити страйк і заворушення китайських робітників і студентів.

Страйк є спрямований особливо проти всіх чужинців і поширився на всі публічні заведення та на чужинецькі газети. Чужинці, які хотіли їхати на трамваях, були обкидані камінням. Всюди по цілому місті видно озброєну сторожу. Патрулі з машинними кри-

сами заатакувала китайський ресорт "Новий Світ" і одного чоловіка убила а другого ранила. Решта присутніх в ресорті втікла.

САН ФРАНЦІСКО, Каліф., 3. червня. — Тутешня китайська газета отримала каблетраму з Китаю, в якій доноситься, що під час заворушень в Шангаю знову убито трох китайських студентів і число убитих дійшло вчера до 39. Кабель каже, що студентів убила британська поліція.

В КАНТОНІ ВИСІЛИ ВІЙСЬКА З ЧУЖОЗЕМНИХ КОРАБЛІВ.

ПЕКІН, Китай, 4. червня. — Більше як 10,000 студентів, що симпатизують зі своїми товаришами в Шангаю, парадували вчера вулицями міста й несли написи: "Долів імперіяліст! Долів Британії і Японії!"

САН ФРАНЦІСКО, Каліф., 4. червня. — Кабелі доноситься з Китаю кажуть, що після того, як студенти й жовніри в Кантоні парадували в симпатії

до шангайських демонстрацій, там висіли з чужоземних воєнних кораблів озброєні війська, щоб здавити есентуальні заворушення.

ВАШІНГТОН, 3. червня. — Американський генеральний консул в китайському місті Кантоні, Доглес Дженкінс, прислав до державного департаменту каблетраму, в якій повідомляє, що відносини в Кантоні є "дуже критичні".

КИТАЙ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ РОЗСТРІЛУ СТУДЕНТІВ В ШАНГАЮ.

Японія вислає "приятну острогоу" до Китаю, доряджуючи йому скоро справитися з ситуацією в Шангаю.

ПЕКІН, Китай, 4. червня. — Китайський уряд вручив італійському міністрові ноту до держав, в якій протестує проти стрілянини на китайських демонстрантів в Шангаю.

В ноті Китай застерігає собі право зажадати пізніше відшкодування від держав, яких збройні сили брали участь в а-

таку на демонстрантів. Уряд робить чужинецьку владу в Шангаю цілковито відповідальною за тамешні події. ТОКІО, Японія, 3. червня. — Японський уряд рішив вислати "приятну острогоу" до Китаю, доряджуючи йому скоро справитися з бурливою ситуацією в Шангаю.

ЗАКЛИКАЮТЬ ДО ЗАГАЛЬНОГО ПОВСТАННЯ ПРОТИ ЧУЖИНЦІВ.

Студенти патрулюють всі дороги до Шангаю й переконують селян, щоб не доставляли до міста поживи.

ШАНГАЙ, Китай, 3. червня. — Китайські агітатори закликають публічно на вулицях Шангаю до загального повстання, щоб прогнати всіх чужинців.

Урядники чужинецької оселі висловлюють надію, що зможуть справитися з положенням, однак признають, що положення є можливо гірше, як було колибудь перед тим в історії Шангаю.

Делегації студентів патрулюють всі дороги до міста й переконують селян, щоб вони

не доставляли поживи до міста. З Нанкіну прибуло около 100 студентів на допомогу місцевим страйкерам і студентам. Всі вони мають бути комуністами.

В шангайських індустриальних заведеннях страйкує більше як 10,000 робітників. Між ними є включені механіки з електричної стації, яка доставляє світло для чужинецької оселі. Страйкері примусили також замкнути багато тваднів і менших індустриальних заведе-

23 ТИСЯЧІ ЧУЖИНЕЦЬКИХ ЖИТЕЛІВ В ШАНГАЮ ОЗБРОЇЛИСЯ.

Китайська поліція арештувала сержанта американського добровольчого корпусу Тревіліана.

ШАНГАЙ, Китай, 4. червня. — Побойючися за своє життя, 23,000 чужинецьких жителів Шангаю озброїлися й звернули до британської колонії Гонг Конг за допомогою.

Крім побойювання за своє життя, чужинці стурбовані також тим, щоб Китайці не знищили їх великого майна. Шангаю є брамою до внутрішньої торгівлі Китаю і склади товарів, які є власністю чужинців, становлять нечисленні багатства.

Зброя чужинецького добровольчого корпусу складається з гармат, панцирних автомобі-

лів, машинних крісів, тенків і крісів.

ШАНГАЙ, Китай, 4. червня. Сержант американського добровольчого корпусу Тревіліан, убраний в повному уніформі, перейшов крідон чужинецької оселі й китайська поліція арештувала його та посадила до в'язниці.

Американський консул зажадав від китайських властей, щоб сержанта звільнено. В виду того, що товни Китайців били вікна в трамваях, трамваєвий рух в Шангаю застановлено.

В ПОЛУДНЕВОМУ КИТАЮ ЗБУНТУВАЛОСЯ 600 ЖОВНІРІВ.

Причиною бунту — невиплату жовнірам їх платні. — 60 бунтівників заволею і страчено.

ЛОНДОН, 3. червня. — Опізані депеші з Гонг Конг до "Сентрал Нюс" доносять, що в Геунг Чау, в полудневому Китаю, збунтувалося 600 китайських жовнів, які вбили більшість своїх офіцерів.

Пізніше 60 збунтованих жовнів арештовано і страчено. Причиною бунту було невиплату жовнірам їх платні.

Депеші кажуть, що жовніри застріляли більшість офіцерів в часі, як вони спали. Оставши при житті офіцери втікли до португальської колонії Макао, віддаленої 10 миль, і пізніше, при допомозі португальських властей, заволели 60 бунтівників і передали їх китайській армії. Їх негайно страчено.

ВІД СПЕКИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ ЗГІНУЛО 68 ОСІБ.

НЮ ЙОРК, 4. червня. — За останні чотири дні в Злучених Державах згинуло від спеки 68 осіб. З цього числа 25 припадає на останні 24 години. Спекою є обняті переважно східні стейти.

В багатьох містах спека osiąгнула рекорд в місяці червні, а в деяких містах спека є більша, як була колибудь минулого літа.

В середньо-західних і західних стейтах панують бурі, під час котрих втратило життя 14 осіб. Шкода в маєтку вносить мільони доларів.

ПАРЛЯМЕНТ НОВОЇ СКОШІЇ РОЗВЯЗАНИЙ.

ГАЛФАКС, Нова Скошія, 4. червня. — Прем'єр Нової Скошії Армстронг проголосив вчера розв'язання провінціального парламенту й назначив день 25. червня як дату загальних виборів.

Адміністрація провінції намагається в руках ліберальної партії вже через 43 наступаючі по собі роки.

Нова Скошія вибирає 43 послів. Склад останнього парламенту був такий: 29 лібералів, 5 фермерів, 4 робітників, 2 консервативів, 1 незалежний і 2 порожні місця.

АРЕШТОВАНО ЗАГОВІРНИКА НА КОРОЛЯ.

СОФІЯ, Болгарія, 3. червня. — Недалеко Софії арештовано вчера Івана Христова, який мав бути провідником відділу, що стріляв 14. квітня на короля Бориса. Арештування перешкодило в часі, як він спав в пещері.

Вчера вечером уряд влаштував облаву на велику скалю за кількома комуністами.

МОРГАН ПОЗИЧИВ ІТАЛІЇ 50 МІЛІОНІВ ДОЛАРИВ.

РИМ, 4. червня. — Міністер фінансів Де Стефані оповістив вчера в парламенті, що американський фінансовий дім Морган позичив Італії 50 мільонів доларів на усталізованія падаючої ліри.

ЖАДАЮТЬ РОЗДІЛУ ЦЕРКВИ ВІД ДЕРЖАВИ.

БУЕНОС АЙРЕС, Аргентина, 21. травня. — Соціалістичні сенатори Браво і Юсто внесли в сенат законопроект, на підставі котрого церква мала би бути відділена від держави. Консервативна преса веде агітацію проти такого відділення.

ВИБІР МІЛЕРАНА ГОЛОВОЮ КОМПІСІ.

ПАРИЖ, 28. травня. — Бувши президент Франції Мілеран, якого вибрано недавно до сенату під час доповнюючих виборів, з'явився вибраним головою сенатської комісії для закордонних справ.

ВРУЧАТЬ НІМЕЦЬКІНІ НОТУ.

ПАРИЖ, 2. червня. — В четвер буде предложена німецькому міністрові закордонних справ Штресеманові аліантська нота відносно порушення Німеччиною постанов Версальського договору про роззброєння.

МАЙНЕРІ В НОВІЙ СКОШІЇ РОЗПОЧАЛИ ПИКЕТУВАННЯ МАЙНІВ.

Пикетування заряджено в виду того, що влада не робить ніяких заходів для полагдження страйку.

СІДНІ, Н. С., 3. червня. — Дж. В. МекЛовд, президент 26. дистрикту "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка", оповістив сьогодні, що завтра рано розпочнеться пикетування майнів Бритіш Емпаер Стіл Корпорейшен, в яких треває страйк від 6. березня.

Цей крок означає, що до майнів не будуть допущені робітники, які вдержують майнів в доброму стані. Пикетування обійме всі майни.

В Ню Ватерфорд є компаній-

ний павер-гавз, який доставляє світло і воду для міста і для майнів. З огляду на це там працювали дотепер страйкері. Однак від завтра вони "оставлять роботу і місто стане без світла і води."

Президент МекЛовд заявив, що рішення пикетувати майни було результатом відмови прем'єра Нової Скошії Армстронга або доміняльного міністра праці Мордока, підприняти кроки для примусового полагдження страйку.

БЕСКО НЕ ХОЧЕ ПОСЕРЕДНИЦТВА ДЖЕЙМСА МОРДОКА.

Відкидає пропозицію ексекютиви 26. дистрикту "Ю. М. В. оф А." в справі полагдження страйку.

ТЛЕЙС БЕЙ, Н. С., 2. червня. — Міністер праці Джеймс Мордок згодився на просьбу ексекютиви 26. дистрикту "Юнайтед Майн Воркерс", яка звернулася до міністра за посередництвом в полагдження страйку, що треває вже три місяці.

Мордок згодився однак під умовою, що й Бритіш Емпаер Стіл Корпорейшен прийме його посередництво. Тимчасом віцепрезидент корпорайції МекЛорг заявив, що Бритіш Емпаер Стіл Корпорейшен відмовляється прийняти посередництво міністра праці.

МАЙНЕРІ В ЛЕТБРИДЖІ ВІДІРВАЛИСЯ ВІД МАЙНЕРСЬКОЇ ЮНІЇ.

264 голосами проти 99 рішили прийняти знижку платні й повернути до праці на підставі нової угоди.

ЛЕТБРИДЖ, Алта., 3. червня. — Майнері в Летбриджі переголосували вчера повернути до праці. Голосування виказало, що 264 майнерів було вносити около 6 проц. для контрактних робітників і около 30 проц. для поденних робітників.

В Летбриджі з'явилася утворена незалежна юнія, відома як

"Летбридж-Майнерс Федерейшен". Дотеперішній льокаль "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка" перестав існувати.

Майнері повернуть до праці з кінець тижня. Нова угода буде підписана сьогодні.

Панує увірення, що майнері в Колдорт підуть тою самою дорогою, що й їх товариші в Летбриджі, як також те саме зроблять майнері в Тейбер і о-

ЛІБЕРАЛИ ВІДНЕСЛИ ПОБІДУ ПІД ЧАС ВИБОРІВ В САСКЕЧЕВАНІ.

Уряд прем'єра Доннінга буде мати в новому парламенті 53 послів, а всі інші партії разом — 10 послів.

РІДЖАЙНА, Саск., 3. червня. — Під час вчерашніх виборів до провінціального парламенту віднесли побіду ліберали й уряд прем'єра Доннінга остане даліше при владі. Вислід виборів представляється так:

Ліберали 51
Консерватисти 3
Прогресисти 5
Незалежні 2
Відложені 2

Разом 63

мати разом лише 10 послів. Уряд здобув дев'ять нових місць, а опозиція захопила п'ять місць, що іерше належали до уряду. За винятком атторней-дженерала Кроса, всі члени провінціального кабінету з'явилися вибрані. Крос провалявся лише 12 голосами; в його окрузі виїшов консерватист МекФерсон.

На передодні виборів консерватисти оголосили, що адвокательська фірма, до якої Крос належить, веда незаконні зделки з горівчаними інтересами. Це й було причиною упадку міністра.